

## تیرۆر لەپەناى ئاسایشەوە

### سەلام عومەر

يەكىك لەو جياوازىه سەرهەكىانە لەنئىوان ھەريم و باشوردا ھەبۇو، ئەو ژىنگە ئارام و ئاسايىشە پىتهوه بۇو كە خەلکى ئىيرەي لەھەرەشەكانى تىرۆرزم پاراستبۇو، شانا زىيەكانى ئىيمە لەم چەند سالەي را بىر دوودا بەزالبۇونمان بەسەر رەگەپىشە تىرۆرسەستان لەكوردىستان و دروستكىرنى وىئەنىيەكى جوان لەبەر دەم كۆمەلگا ئىيۇدەولتى ئەو ھاۋپەيمانانەي بەناچارى ھاپەيمانن، دەركا ئەلەردەم زۇرىك لەرىكخراو و كۆمپانىا بىيانىيە كاندا كردىوھ تابنكەو كارە خزمەتگۈزارىيەكانىان لىرە لەم ھەرىمە كراوەدا وەتكەپ بخەن و پىرىۋە خزمەتگۈزارى و سىياسىيەكان بەرە ئەو ئاراستىيە بېرۇن، كە ئاينىدەي ئىيمە دەسەلاتى سىياسى جوانتر بکەن، بويىھ پاراستنى دەستكەوتە كان و بەتايىبەتىش ئارامى كوردىستان، دەبىيەت يەك لەو كارە ھەرە گەرنگانە بىيىت كە لەئەستۆي حکومەت و دەزگا پەيوەندى دارەكان و لەسەروى ھەموشىيانەو ھاولاتىيانە، چونكە فاكتەرى سەركەوتنى پىرىۋە سىياسىيەكان و دەزگا ئاسايىشىيەكان لەھەناوى چەماوەرەوە سەرچاوه دەگىرى و دەبىيەت لەويوھ دەست بەرىكخستنەوەي بکەين و بەسەر ئەو كۆسىپانەدا زال بىن كە لەبەر دەم يەكگىرنەوەي ھەردوو دەزگا ئاسايىشى ھەرىمەن، دەبىيەت بەدۇوى مىكائىزىمىكى نويىدا بگەپىرىن، تا ھەرچى زووه بېيىتە فاكتەرى گوشار بۇ سەر پەرلەمان و حکومەتى ھەريم تا دەست بەكاربىن بۇ يەكگىرنەوەييان و چىدى بەلىن و كاتەكان نەچنە چوارچىنۈھى خزمەتكىردن بەو دەركايانە تىرۆرى لىيە دېنە ثورى.

چونكە ئەم دوو تەقىيەوەي كە ھەماوهى يەك ھەفتەدا لەھەلۇر مەخمور روياندا، ھەلۇيىكەن بۇ لەگرێزنى بەرە دەستكەوت و شانا زىيەكانى ئىيمە ھەمانە و لەھەمان كاتىشدا تەھەدىا يەكى بىن و وىنەي دەزگا ئاسايىشىيەكان و ئەگەر ھەرچى زووه سنوريىكى بۇ دانەنرى، ئەوھە جىڭە لە زىيادبۇونى پېپۇاكەندەكان، كە لىرە لەويى بەرگۈي ھاولاتىيان دەكەوئى، لەناكاو دەكەوېنى نىيۇ تەمومۇنى ئەو روداوانەي كە دەمىيەك نەمان دىيون.

ئىستا ئەگەر گۆرانىيىكى خىرا لەنئىو سىيىستەمى سىياسى ھەرىمدا بىرى، بەتايىبەتىش كە لەسەربەندى جىيە جىيىكىرىدىنى ماددەي 140 ئى دەستورىن و ئەنجام بە بەرژەونىدى ئىيمە تەواو دەبىن، دەكەن دلخۇشىيەك يان ئارامىيەكى نوى بەھاولاتىيان بىھەخشى و بەزۇوتىرىن كات رەڭو رىشە تىرۆرسەستان ھەلتە كەيىرەتتەوە، لەيىرمان نەچى ھەرەشەي تىرۆرسەستان راستە خۆپەيوەندى بەم ماددە دەستورىيەوە ھېيە بۇ تەفرو تونا كەرىدىنىشىيان پېيۈستە لەرېشەو دەرىپەيىتىرىن، ئەۋەش ناكرىت تاواھى كە بەدوسىيە ھەممو ئەو مالانەدا نەچنە دەنەمەن دەھەرەوەي ھەرىم ھاتۇون و دۈور ئىيې ھەندىيەك لەوانە بۇ مەبەستى تايىبەتى رووييان لىرە كردى، ئەوھە جىڭە لەويى يەكگىرنەوەي ھەردوو دەزگا ئاسايىشى ھەرىم پېيۈستىيەكى ھەنوكەيىھە ئىيدى ھېج بەنگە بىانوئىكەنەنگەرەنى.

چونكە شەقامى كوردى تا ئەو شۇيىنە دەتوانى چاوهۇوان بىيت، كە مەترسىيەكانى تىرۆر لىيە و دۇورە، ئەگەرەن بەدۇور نازانلى لەئاينىدەيەكى زۇر نزيكىدا ئەم شەقامە بېيىتە ئەو گوشارە توندەي كە دەسەلاتى كوردى لەچاوه پۈانىدای، يان لەكاتىيەكدا رۇوداوه كان دەتقىنهو كە دەزگا ئاسايىشىيەكان بەجياو لەدەقەرە جىا كاندا سەرگەرمى را وەدۇونانى تىرۆرن، سەركەرمى بەدۇوكە وتنى ئەو باندو تاقمانەن كە ھەندىيەكىان دەستكىر كراون و ئەوانى دىش لەسۈپى مت بوندان، تا ئەوكاتەيى درزى نىيوان دەزگا كان گەورەتى دەبىن و ئىيدى جارىيىكى دى گەرای تۆلە و تىرۆرى بەسەرماندا ھەلدەرېزىن، ھەردا پېكھاتەي تىرۆر لەم دەقەرەي ئىيمە تەنها ئەو رېكخراوه باوو ناودارانە نىن كە لەخوارو

کرده کانیان ئەنjam دەدەن، باشە بىر لە ولاتە هەریمایەتىيەكان و ئەوانەش بىرىتەوە كە بەئارامى ئىرە نىگەرانى و بەمه ترسى بۇ سەر ئاسايىشى نەته وەبى خۆيانى دادەنلىن، دوور نىيە ئەوانىش بەشىڭ بن لەو كارە تىرۇرستيانە ئارامى ئىرە شىلەقاند، چونكە لىرە زەمینە لەبارە بۇ گەشە كردنى ئەوانە ئېرىيان لىنە كراوهەتەوە تاقىكىرىدەنە وە كانى راپىدووش وەك گروپەكە ئىشىخ زانا، ئەم راستىيە دەسەلمىيىت، بۇيە خۆ رىكھستنەوەو يەكگەرنە وەي ھەردۇو دەزگاي ئاسايىشى ھەریم، بە پىشتبەستن بەھا وولاتيان و فەيدانى ھەولە حزبىيەكان كە ھەتا ئىستاش سىيمايەكى ناشىرينى ھەيە زامنى سەركەوتىنلىكى دى دەبىت بەسەر تىرۇرستان و ئەو پلانانە ھەپەشەيە بۇ سەر ھەممۇمان.